

ΑΠΟΦΑΣΗ: 1197/89

Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων σε εναρμόνιση με τις οδηγίες 88/379/ΕΟΚ και 89/178/ΕΟΚ.
(ΦΕΚ 567/Β/6-9-90)

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΩΤΑΤΟ ΧΗΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (Συνεδρίαση: 7.11.89)

Έχοντας υπόψη:

1. Το έγγραφο του Γενικού Χημείου του Κράτους, αριθ. 3013120/3543/89.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 3 του Ν. 1338/1983 «εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34/τ. Α /17.3.1983) όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1440/1984 «συμμετοχή της Ελλάδας στο Κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο Κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ (ΦΕΚ 70/τ. Α/21.5.1984).
3. Το εδάφιο δ. της παρ.8 του άρθρου 6 του Ν. 4328/1929 «περί συστάσεως του Γενικού χημείου του Κράτους, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Α.Ν. 754/1937 (αρ. 3 παρ. 2 και 3) ΦΕΚ 247/τ.Α/1937.
4. Το άρθρο 4 του Διατάγματος της 31^{ης} Οκτωβρίου 1929 «περί κανονισμού της λειτουργίας και των εργασιών του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 391/τ.Α/31.10.1929).
5. Το Νόμο 115/1975 «περί τροποποίησης διατάξεων τίνων του Ν. 4328/1929 (ΦΕΚ 172/τ.Α/20.8.1975).
6. Την απόφαση των Υπουργών Προεδρίας και Οικονομικών για αναμόρφωση συλλογικών οργάνων Γνωμοδοτικής και Αποφασιστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 0.208/1981, ΦΕΚ 214/τ.Β/82, αποφασίζουμε:
Εγκρίνουμε την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων παρασκευασμάτων σε εναρμόνιση με τις οδηγίες 88/379/ΕΟΚ και 89/178/ΕΟΚ ως εξής:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα απόφαση αποσκοπεί στην εναρμόνιση της εθνικής μας νομοθεσίας με την οδηγία του Συμβουλίου 88/379/ΕΟΚ (L 187/88) «για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων» και την οδηγία της επιτροπής 89/178/ΕΟΚ (L 64/89) με την οποία προσαρμόζεται στην τεχνική πρόοδο η πρώτη οδηγία.
2. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στα παρασκευάσματα που διατίθενται στην Ελληνική αγορά και τα οποία:
  - περιέχουν τουλάχιστον μία επικίνδυνη ουσία κατά την έννοια του άρθρου 2, και
  - θεωρούνται επικίνδυνα κατά την έννοια του άρθρου 3.Η απόφαση αυτή εφαρμόζεται επίσης στα παρασκευάσματα που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ.
3. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται:
  - α) Για τα φάρμακα που προορίζονται για τον άνθρωπο ή για κτηνιατρική χρήση, όπως ορίζονται από την οδηγία 65/65/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από οδηγία 87/21/ΕΟΚ.
  - β) για τα καλλυντικά, όπως ορίζονται από την οδηγία 76/768/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τη οδηγία 86/199/ΕΟΚ.

γ) για τα μίγματα ουσιών, τα οποία υπό μορφή αποβλήτων, αποτελούν αντικείμενο της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ και της απόφασης 78/319/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και Πορτογαλίας.

δ) για τα παρασιτοκτόνα που αποτελούν αντικείμενο της οδηγίας 78/631/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 84/291/ΕΟΚ.

ε) για τα πυρομαχικά και εκρηκτικά που διατίθενται στην αγορά για εκρηκτικούς ή πυροτεχνικούς σκοπούς.

Επιπλέον η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται:

στ) για τα τρόφιμα που βρίσκονται στο τελικό στάδιο μεταποίησης και προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή.

ζ) για τις ζωοτροφές που βρίσκονται στο τελικό στάδιο μεταποίησης και προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή.

η) για τις σιδηροδρομικές, οδικές, ποτάμιες, θαλάσσιες ή αεροπορικές μεταφορές των επικινδύνων ουσιών.

θ) για τα παρασκευάσματα υπό διαμετακόμιση που υπόκεινται σε τελωνιακό έλεγχο, εφόσον δεν υφίστανται οποιαδήποτε κατεργασία ή μεταποίηση.

Άρθρο 2

Οι ορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 329/83, εκτός από τον ορισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ), εφαρμόζονται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Οι γενικές αρχές της ταξινόμησης και της επισήμανσης των παρασκευασμάτων εφαρμόζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος VI του Π.Δ. 329/83, εκτός από τις περιπτώσεις εφαρμογής των άλλων κριτηρίων που αναφέρονται παρακάτω.

2. Οι φυσικοχημικές ιδιότητες που είναι αναγκαίες για την ταξινόμηση των παρασκευασμάτων προσδιορίζονται με τις μεθόδους που περιγράφονται στο παράρτημα V σημείο Α του Π.Δ. 329/83.

Τα παρασκευάσματα θεωρούνται εκρηκτικά, οξειδωτικά, εξόχως εύφλεκτα ή εύφλεκτα όταν τα αποτελέσματα των δοκιμών που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες μεθόδους δείχνουν ότι ανταποκρίνονται στους ορισμούς του άρθρου 2 του Π.Δ. 329/83 και στα ειδικά κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρονται στις μεθόδους αυτές.

Κατά παράκληση των ανωτέρω:

α) προσδιορισμός των εκρηκτικών, οξειδωτικών, εξόχως εύφλεκτων, λίαν εύφλεκτων ή εύφλεκτων ιδιοτήτων ενός παρασκευάσματος, δεν είναι απαραίτητος όταν κανένα από τα συστατικά του δεν παρουσιάζει τέτοιες ιδιότητες και όταν, από τις πληροφορίες που διαθέτει ο κατασκευαστής, προκύπτει ότι το παρασκεύασμα δεν είναι δυνατό να παρουσιάζει κινδύνους αυτού του είδους.

β) τα παρασκευάσματα που κυκλοφορούν στην αγορά με τη μορφή αερολυμάτων (αεροζόλ) υπόκεινται στα κριτήρια ευφλεκτότητας που καθορίζονται στα σημεία 1.8 και 2.2 στοιχείο γ) του παραρτήματος της οδηγίας 75/324/ΕΟΚ ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας.

3. Οι κίνδυνοι των παρασκευασμάτων για την υγεία προσδιορίζονται με μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μεθόδους:

α) με τη συμβατική μέθοδο αξιολόγησης που περιγράφεται παρακάτω και με τη χρησιμοποίηση ατομικών ορίων συγκέντρωσης.

β) με καθορισμό σύμφωνα με τις μεθόδους που προβλέπονται στο παράρτημα V σημείο Β του Π.Δ. 329/83, των τοξικολογικών ιδιοτήτων του παρασκευάσματος που είναι απαραίτητες για την κατάλληλη ταξινόμηση και επισήμανση σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος VI του εν λόγω Π.Δ.

Αν μία ή περισσότερες τοξικολογικές ιδιότητες του παρασκευάσματος δεν αξιολογούνται με τη μέθοδο του σημείου Β της παρούσης παραγράφου, αξιολογούνται με τη συμβατική μέθοδο.

Όταν έχει αποδειχθεί η ύπαρξη τοξικολογικής ιδιότητας σύμφωνα με τις δύο παραπάνω μεθόδους, για την ταξινόμηση του παρασκευάσματος χρησιμοποιείται, το αποτέλεσμα της μεθόδου του στοιχείου β) εκτός όταν πρόκειται για καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες και τερατογόνες επιπτώσεις.

Επιπλέον, όπου υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις:

- ότι η τοξική δράση στον άνθρωπο διαφέρει από την τοξική δράση που προκύπτει από τον τοξικολογικό προσδιορισμό ή τη συμβατική αξιολόγηση, το παρασκεύασμα σύμφωνα με τα αποτελέσματα για τον άνθρωπο.
  - ότι λόγω της επιφάνειας ή της επαύξησης της τοξικότητας, η συμβατική αξιολόγηση θα υποτιμούσε τους τοξικολογικούς κινδύνους, οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά την ταξινόμηση του παρασκευάσματος.
  - Ότι λόγω ανταγωνισμού, η συμβατική αξιολόγηση θα υπερτιμούσε τους τοξικολογικούς κινδύνους, οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά την ταξινόμηση του παρασκευάσματος.
4. Για τα παρασκευάσματα με γνωστή σύνθεση τα οποία ταξινομούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της παραγράφου 3 στοιχείο β), απαιτείται νέα αξιολόγηση του κινδύνου για την υγεία σύμφωνα με τη μέθοδο της παραγράφου 3 στοιχείο α) ή της παραγράφου 3 στοιχείο β) όταν:
- ο κατασκευαστής μεταβάλλει, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, την αρχική περιεκτικότητα, εκφρασμένη σε αναλογία βάρους, ενός ή περισσότερων επικίνδυνων για την υγεία συστατικών τους.

Αρχική συγκέντρωση της ουσίας	Επιτρεπόμενη μεταβολή της αρχικής συγκέντρωσης του συστατικού
≤ 2,5 %	± 15 %
➤ > 2,5 ≤ 10 %	± 10 %
➤ > 10 ≤ 25 %	± 6 %
➤ > 25 ≤ 50 %	± 5 %
➤ > 50 ≤ 100 %	± 2,5 %

- ο κατασκευαστής μεταβάλλει τη σύνθεση αντικαθιστώντας ή προσθέτοντας ένα ή περισσότερα συστατικά, επικίνδυνα ή μη κατά την έννοια των ορισμών της παρούσας οδηγίας.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α), η αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία πραγματοποιείται σύμφωνα με τη συμβατική μέθοδο που περιγράφεται παρακάτω, χρησιμοποιώντας για κάθε συστατικό όρια συγκέντρωσης.

Όταν για τις επικίνδυνες ουσίες που αναγράφονται στο παράρτημα Ι του Π.Δ. 329/83 ορίζονται όρια συγκέντρωσης που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρακάτω μεθόδου αξιολόγησης, πρέπει να χρησιμοποιούνται αυτά τα όρια συγκέντρωσης.

Όταν οι επικίνδυνες ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα Ι του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς τα όρια συγκέντρωσης που είναι αναγκαία για τη εφαρμογή της παρακάτω μεθόδου αξιολόγησης, τα όρια συγκέντρωσης καθορίζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης.

Όταν ένα παρασκεύασμα περιέχει μία τουλάχιστον ουσία η οποία σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του Π.Δ. 329/83 φέρει την ένδειξη «Προσοχή – Ουσία μη εισέτι πλήρως δοκιμασμένη», η ετικέτα του παρασκευάσματος θα πρέπει να φέρει την ένδειξη «Προσοχή – Το παρασκεύασμα αυτό περιέχει ουσία που δεν έχει ακόμη

πλήρως δοκιμαστεί» εφόσον η ουσία αυτή υπάρχει σε συγκέντρωση ίση ή ανώτερη από 1%.

Ωστόσο, η ουσία αυτή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όπως και οι άλλες ουσίες που περιέχει το παρασκεύασμα κατά την εφαρμογή της μεθόδου αξιολόγησης με υπολογισμό, εφόσον η επισήμανσή του έχει τουλάχιστον μία ένδειξη κινδύνου για την υγεία.

Στην περίπτωση αυτή:

α) Τα ακόλουθα παρασκευάσματα θεωρούνται λίαν τοξικά:

- i) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως λίαν τοξικές σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες για μία τουλάχιστον ουσία:
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την ή τις εν λόγω ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 1 του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης, εφόσον η ουσία ή οι ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- ii) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως λίαν τοξικές, σε συγκεντρώσεις που, για καμία από αυτές, δεν υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο 1 του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσης απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε λίαν τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή εάν

$$\sum \left(\frac{P_{T+}}{L_{T+}} \right) \geq 1$$

Όπου:

P_{T+} = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε λίαν τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα,

L_{T+} = το όριο που καθορίζεται για την ίδια λίαν τοξική ουσία εκφρασμένο επί τοις εκατό.

- iii) Λόγω της μη θανατηφόρου μόνιμης δράσης τους μετά από μία και μόνη έκθεση σε αυτά, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες με τέτοια δράση, σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:
    - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
    - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 2 του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- β) Τα ακόλουθα παρασκευάσματα θεωρούνται τοξικά:
- i) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως λίαν τοξικές ή τοξικές σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:
    - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
    - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο I του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή οι ουσίες δεν

αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

- ii) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως λίαν τοξικές ή τοξικές σε συγκεντρώσεις που για καμιά τους δεν υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο I του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας κάθε τοξικής ή λίαν τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο τοξικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προ; 1, δηλαδή, εάν

$$\sum \left(\frac{P_{T+}}{L_T} + \frac{P_T}{L_T} \right) \geq 1$$

Όπου:

P_{T+} = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε λίαν τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα,

P_T = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα,

L_T = το όριο που καθορίζεται για κάθε λίαν τοξική ουσία εκφρασμένο επί τοις εκατό.

- iii) Λόγω της μη θανατηφόρου μόνιμης δράσης τους μετά από μία και μόνη έκθεση σε αυτά, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες με τέτοια δράση σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 2 του παραρτήματος I (πίνακας II) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

- iv) Λόγω της μακροχρόνιας δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες με ανάλογη δράση σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 3 του παραρτήματος I (πίνακας III) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

γ) Τα ακόλουθα παρασκευάσματα θεωρούνται επιβλαβή:

- i) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως λίαν τοξικές ή επιβλαβείς σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο I του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

- ii) Λόγω της οξείας θανατηφόρου δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται, ως λίαν τοξικές, ή επιβλαβείς σε συγκεντρώσεις που για καμιά από αυτές δεν υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο I του παραρτήματος I (πίνακας I) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε

$$\sum \left(\frac{P_{T+}}{L_{Xn}} + \frac{P_T}{L_{Xn}} + \frac{P_{Xn}}{L_{Xn}} \right) \geq 1$$

ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο βλαβερότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή εάν

όπου:

$P_T =$ η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε λίαν τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα,

$P_T =$ η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε τοξικής ουσίας στο παρασκεύασμα,

$P_{X_n} =$ η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε επιβλαβούς ουσίας στο παρασκεύασμα,

$L_{X_n} =$ το όριο που καθορίζεται για κάθε λίαν τοξική, τοξική ή επιβλαβή ουσία, εκφρασμένου επί τοις εκατό.

iii) Λόγω της μόνιμης με θανατηφόρου δράσης τους μετά από μία και μόνη έκθεση, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες με ανάλογη δράση σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 2 του παραρτήματος I (πίνακας II) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

iv) Λόγω της μακροχρόνιας δράσης τους, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες με ανάλογη δράση σε συγκέντρωση ανώτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται από στο σημείο 3 του τμήματος I (πίνακας III) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

v) Λόγω της ευαισθητοποιού δράσης τους με εισπνοή, τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες συνοδευόμενες από τη φράση R42 που αντιστοιχεί σ' αυτή τη δράση σε συγκέντρωση ανώτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, για την εν λόγω ουσία ή ουσίες,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 5 του παραρτήματος I (πίνακας V) της παρούσας απόφασης εφόσον η εν λόγω ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

δ) Θεωρούνται πολύ διαβρωτικά (¹):

i) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R35 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R35 σε συγκεντρώσεις που για καμία από αυτές δεν υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε διαβρωτικής ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο διαβρωτικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, εάν δηλαδή:

$$\sum \left(\frac{P_{C,R35}}{L_{C,R35}} \right) \geq 1$$

Όπου:

$P_{C,R35}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε διαβρωτικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R35 στο παρασκεύασμα.

$L_{C,R35}$ = το όριο διαβρωτικότητας που καθορίζεται για κάθε διαβρωτική ουσία συνοδευόμενη από τη φράση R35, εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

ε) Θεωρούνται επίσης διαβρωτικά:

- i) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R35 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία.
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R34 σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν για καμία τους τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης, όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο διαβρωτικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή εάν:

$$\sum \left(\frac{P_{C,R35}}{L_{C,R35}} + \frac{P_{C,R34}}{L_{C,R34}} \right) \geq 1$$

Όπου:

$L_{C,R35}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε διαβρωτικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R35 στο παρασκεύασμα,

$L_{C,R34}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε διαβρωτικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R34 στο παρασκεύασμα,

$L_{C,R34}$ = το όριο διαβρωτικότητας που καθορίζεται για κάθε διαβρωτική ουσία συνοδευόμενη από τη φράση R34, εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

στ) Θεωρούνται ότι μπορούν να προξενήσουν σοβαρές οφθαλμικές βλάβες:

- i) τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R41 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές ή ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R41 σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν για καμία τους τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή:

$$\sum \left(\frac{P_{Xi,R41}}{L_{Xi,R41}} \right) \geq 1$$

Όπου:

$P_{Xi, R41}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε ερεθιστικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R41 στο παρασκεύασμα,

$P_{Xi, R41}$ = το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για κάθε ερεθιστική ουσία συνοδευόμενη από τη φράση R41, εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

ζ) Θεωρούνται ερεθιστικά για το δέρμα:

i) τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές ή ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R38 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως διαβρωτικές ή ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R38 σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν για καμία τους τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή:

$$\sum \left(\frac{P_{C,R35}}{L_{Xi,R38}} + \frac{P_{C,R34}}{L_{Xi,R38}} + \frac{P_{Xi,R38}}{L_{Xi,R38}} \right) \geq 1$$

Όπου:

$P_{C, R35}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε διαβρωτικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R35 στο παρασκεύασμα,

$P_{C, R34}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε διαβρωτικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R34 στο παρασκεύασμα,

$P_{Xi, R38}$ = η κατά βάση εκατοστιαία αναλογία κάθε ερεθιστικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R38 στο παρασκεύασμα,

$L_{Xi, R38}$ = το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για κάθε διαβρωτική ή ερεθιστική ουσία συνοδευόμενη από τη φράση R38 εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

iii) Λόγω της ευαισθητοποιητικής δράσης τους κατά την επαφή με το δέρμα, τα παρασκευάσματα που περιέχουν τουλάχιστον μία επικίνδυνη ουσία συνοδευόμενη από τη φράση R43 που χαρακτηρίζει τη δράση αυτή σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 5 του παραρτήματος I (πίνακας V) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

η) Θεωρούνται ερεθιστικά για τα μάτια:

- i) τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R41 ή R36 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη για μία τουλάχιστον ουσία:
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R41 είτε με τη φράση R36, σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν για καμία τους όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε ουσίας στο παρασκεύασμα προς το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή:

$$\sum \left(\frac{P_{X_i, R41}}{L_{X_i, R36}} + \frac{P_{X_i, R36}}{L_{X_i, R36}} \right) \geq 1$$

Όπου:

$P_{X_i, R41}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε ερεθιστικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R41 στο παρασκεύασμα,

$P_{X_i, R36}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε ερεθιστικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R36 στο παρασκεύασμα,

$L_{X_i, R36}$ = το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για κάθε ερεθιστική ουσία, συνοδευόμενη από τη φράση R41 ή R36, εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

θ) Θεωρούνται ερεθιστικά για τις αναπνευστικές οδούς:

- i) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ως ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R37 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη, για μία τουλάχιστον ουσία:
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
  - είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.
- ii) Τα παρασκευάσματα που περιέχουν περισσότερες από μία ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ή θεωρούνται ερεθιστικές και χαρακτηρίζονται με τη φράση R37 σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν για καμία τους τα όρια που καθορίζονται είτε στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, είτε στο σημείο 4 του παραρτήματος I (πίνακας IV) της παρούσας απόφασης όταν το άθροισμα των λόγων της κατά βάρος εκατοστιαίας αναλογίας κάθε ουσίας στο

$$\sum \left(\frac{P_{X_i, R37}}{L_{X_i, R37}} \right) \geq 1$$

παρασκεύασμα προς το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για την ουσία αυτή υπερβαίνει ή ισούται προς 1, δηλαδή:

Όπου:

$P_{X_i,R37}$ = η κατά βάρος εκατοστιαία αναλογία κάθε ερεθιστικής ουσίας συνοδευόμενης από τη φράση R37 στο παρασκεύασμα,

$L_{X_i,R37}$ = το όριο ερεθιστικότητας που καθορίζεται για κάθε ερεθιστική ουσία συνοδευόμενη συνοδευόμενη από τη φράση R37, εκφρασμένο επί τοις εκατό σε βάρος.

ι) Θεωρούνται ως καρκινογόνα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου και την ένδειξη κινδύνου «τοξικό», τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από τη τυποποιημένη φράση R45 η οποία δηλώνει τις καρκινογόνους ουσίες των κατηγοριών 1 και 2 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ια) Θεωρούνται ως ανησυχητικά για τον άνθρωπο λόγω των πιθανών καρκινογόνων επιπτώσεών τους και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου και την ένδειξη κινδύνου «επιβλαβές», τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R40 η οποία δηλώνει τις καρκινογόνους ουσίες της κατηγορίας 3 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιβ) Θεωρούνται ως μεταλλαξιογόνα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου «τοξικό» τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R46 η οποία δηλώνει τις μεταλλαξιογόνες ουσίες της κατηγορίας 1 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση,

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιγ) Θεωρούνται ως εξομοιώσιμα με μεταλλαξιογόνα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου με την ένδειξη κινδύνου «επιβλαβές» τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R46 η οποία δηλώνει τις μεταλλαξιογόνους ουσίες της κατηγορίας 2 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιδ) Θεωρούνται ανησυχητικά για τον άνθρωπο λόγω των πιθανών μεταλλαξιογόνων επιπτώσεών τους και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου και την ένδειξη κινδύνου «επιβλαβές» τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R40 η οποία δηλώνει τις μεταλλαξιογόνους ουσίες της κατηγορίας 3 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιε) Θεωρούνται ως τερατογόνα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου και την ένδειξη κινδύνου «τοξικό», τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R47 η οποία δηλώνει τις τερατογόνους ουσίες της κατηγορίας 1 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ.329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ.329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιστ) Θεωρούνται εξομοιώσιμα με τερατογόνα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου και την ένδειξη κινδύνου «τοξικό», τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία ανάλογης δράσης που συνοδεύεται από την τυποποιημένη φράση R47 η οποία δηλώνει τις τερατογόνους ουσίες της κατηγορίας 2 σε συγκέντρωση μεγαλύτερη ή ίση:

- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται για την εν λόγω ουσία στο παράρτημα I του Π.Δ.329/83,
- είτε από τη συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης εφόσον η ουσία ή ουσίες δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ.329/83 ή αναγράφονται χωρίς όρια συγκέντρωσης.

ιζ) Θεωρούνται ότι έχουν ειδικές επενέργειες στην υγεία, χωρίς αυτό να καθορίζεται σαφέστερα και χαρακτηρίζονται τουλάχιστον με το σήμα κινδύνου «επιβλαβές» τα παρασκευάσματα που περιέχουν ουσία η οποία δεν αναγράφεται μεν ακόμη στο παράρτημα I του Π.Δ.329/83 αλλά έχει προσωρινά χαρακτηριστεί με τη φράση R40, η οποία δηλώνει τέτοιες ουσίες, σε συγκέντρωση που καθορίζεται στο σημείο 6 του παραρτήματος I (πίνακας VI) της παρούσας απόφασης.

6. Για παρασκευάσματα που υπάγονται στην παρούσα απόφαση:

α) Ουσίες που αναγράφονται ή όχι στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 και οι οποίες βρίσκονται είτε ως προσμίξεις είτε ως πρόσθετα, δεν λαμβάνονται υπόψη εφόσον η κατά βάρος συγκέντρωσή τους είναι μικρότερη του:

- 0,1% για τις ουσίες που ταξινομούνται ως λίαν τοξικές ή τοξικές,
- 1,0% για τις ουσίες που ταξινομούνται ως επιβλαβείς, διαβρωτικές ή ερεθιστικές, εκτός αν στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 καθορίζονται κατώτερες τιμές.

β) Για τις επικίνδυνες ουσίες που δεν αναγράφονται στο παράρτημα I του Π.Δ. 329/83 αλλά χρησιμοποιούνται ως συστατικά παρασκευάσματα σε κατά βάρος συγκέντρωση μεγαλύτερη από εκείνη που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου καθορίζονται όρια συγκέντρωσης που χαρακτηρίζουν τους κινδύνους για την υγεία.

Ορισμένες ουσίες ενδέχεται να παρουσιάζουν ταυτόχρονα διάφορες επικίνδυνες για την υγεία ιδιότητες δηλαδή να είναι π.χ. συγχρόνως επιβλαβείς / ερεθιστικές, διαβρωτικές /επιβλαβείς, διαβρωτικές /ευαισθητοποιοί, κ.λ.π. οπότε κάθε μια από τις ιδιότητες αυτές χαρακτηρίζεται από τα ειδικά της όρια συγκέντρωσης .

Τα όρια αυτά συγκέντρωσης καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα I της παρούσας απόφασης από τον κατασκευαστή ή από οποιοδήποτε άλλο άτομο που θέτει στην κυκλοφορία το παρασκεύασμα.

Άρθρο 4

Η ταξινόμηση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων ανάλογα με το βαθμό και την ειδική φύση των κινδύνων που παρουσιάζουν στηρίζεται στους ορισμούς του άρθρου 2. Οι ουσίες ταξινομούνται ανάλογα με τον υψηλότερο βαθμό κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο (δ).

Άρθρο 5

1. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά επικίνδυνων παρασκευασμάτων τα οποία δεν είναι σύμφωνα, όσον αφορά τη συσκευασία και επισήμανση στην παρούσα απόφαση .
2. Οι παρασκευαστές είναι υποχρεωμένοι να δίνουν στις αρμόδιες αρχές ότι στοιχεία τους ζητηθούν διευκρινιστικά με τη σύνθεση σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικών με την εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου
Επίσης οι παρασκευαστές ή οι υπεύθυνοι για την κυκλοφορία έχουν στη διάθεση των αρμοδίων αρχών τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την ταξινόμηση και την επισήμανση του παρασκευάσματος.

Άρθρο 6

1. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά επικίνδυνων παρασκευασμάτων, εφ' όσον:
  - α) Οι συσκευασίες τους δεν ανταποκρίνονται στις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 1 του Π.Δ. 329/83, όσον αφορά τη στεγανότητα, τη στερεότητα και το σύστημα κλεισίματος.
  - β) Οι περιέκτες τους, που προσφέρονται ή πωλούνται στο ευρύ κοινό έχουν:
    - σχήμα ή/ και γραφική διακόσμηση που μπορεί να προσελκύσει ή διεγείρει την ενεργή περιέργεια των παιδιών ή να οδηγήσει τους καταναλωτές σε σύγχυση.
    - η παρουσίαση ή/ και ονομασία που χρησιμοποιείται για τρόφιμα, για ζωοτροφές, για φάρμακα και καλλυντικά.
2. Απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά ορισμένων κατηγοριών επικίνδυνων παρασκευασμάτων που προσφέρονται ή πωλούνται στο ευρύ κοινό και που ορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3, εφ' όσον:
  - δεν κλείνουν με σύστημα ασφαλείας για τα παιδιά,
  - δεν φέρουν ανάγλυφη προειδοποίηση κινδύνου.
3. Οι κατηγορίες επικίνδυνων παρασκευασμάτων των οποίων οι συσκευασίες πρέπει να πληρούν τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 καθορίζονται με νεότερες διατάξεις με τη διαδικασία του άρθρου 21 της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ, (L 196/1967) παράρτημα ΙΧ μέρος Α και Β της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ.
(Η οδηγία 67/548/ΕΟΚ, όπου αναφέρεται στην παρούσα απόφαση, έχει εναρμονιστεί με την εθνική μας νομοθεσία με το Π.Δ. 329/83 (ΦΕΚ 329/83 ΦΕΚ 118/Α/83).

Άρθρο 7

1. Κάθε συσκευασία πρέπει να φέρει, κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο τις ακόλουθες ενδείξεις:
  - α) Την εμπορική ή χαρακτηριστική ονομασία του παρασκευάσματος.
  - β) Το όνομα, την πλήρη διεύθυνση καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου του υπεύθυνου για τη διάθεση στην αγορά, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα, είτε αυτός είναι, ο κατασκευαστής, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας.
  - γ) Τη χημική ονομασία της ή των ουσιών που περιέχει το παρασκεύασμα, υπό τους εξής όρους:
    - ι) για τα παρασκευάσματα που ταξινομούνται ως T+, T, Xn, σύμφωνα με το άρθρο 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ουσίες T+, T, Xn, η συγκέντρωση των οποίων είναι τουλάχιστον ίση με το χαμηλότερο από τα όριά τους (όριο Xn) που καθορίζονται στο παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης ή του Π.Δ. 329/83,
      - για τα παρασκευάσματα που ταξινομούνται ως C, σύμφωνα με το άρθρο 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ουσίες C, των οποίων η συγκέντρωση είναι τουλάχιστον ίση με το χαμηλότερο όριο (όριο Xi) που καθορίζεται στο παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης ή του Π.Δ. 329/83.
      - για τα παρασκευάσματα που χαρακτηρίζονται με μία από τις τυποποιημένες φράσεις R42, R42/43, σύμφωνα με το άρθρο 3, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ουσίες που χαρακτηρίζονται με τις φράσεις αυτές και οι οποίες

περιέχονται σε συγκέντρωση τουλάχιστον ίση με το όριο που καθορίζεται στο παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης ή του Π.Δ. 329/83.

υ) Κατά κανόνα, ένα ανώτατο όριο τεσσάρων χημικών ονομασιών αρκεί για τον εντοπισμό των ουσιών που ευθύνονται κυρίως για τους μείζονες

κινδύνους για την υγεία με βάση τους οποίους έγινε η ταξινόμηση και η επιλογή των αντιστοιχών φράσεων περιγραφής του κινδύνου. Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι απαραίτητες περισσότερες από τέσσερις χημικές ονομασίες.

Αν το παρασκεύασμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, χαρακτηρίζεται με μία από τις τυποποιημένες φράσεις R39, R40, R42, R43, R42/43, R45, R46, R47 ή /και R48 πρέπει να αναφέρεται το όνομά της (των) ουσίας (ουσιών).

Η χημική ονομασία πρέπει να αποδίδεται με ένα από τα ονόματα που περιέχονται στο παράρτημα Ι του Π.Δ. 329/83 ή με μια διεθνώς αναγνωρισμένη ονοματολογία αν η ουσία δεν περιέχεται ακόμη σε αυτό.

Όταν μπορεί να αποδείξει ότι η αναγραφή της χημικής ταυτότητας μιας επιβλαβούς ουσίας, η οποία δεν χαρακτηρίζεται με μία ή περισσότερες φράσεις R, θέτει σε κίνδυνο την εμπιστευτικότητα της ιδιοκτησίας του, ο κατασκευαστής του παρασκευάσματος αυτού μπορεί να αναφέρεται στην ουσία αυτή με τη βοήθεια είτε μίας ονομασίας που προσδιορίζει τις σημαντικότερες λειτουργικές χημικές ομάδες, είτε μιας εναλλακτικής ονομασίας.

Στην περίπτωση αυτή ο κατασκευαστής οφείλει να ενημερώνει την αρμόδια αρχή, εφ' όσον το παρασκεύασμα κυκλοφορεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την επιτροπή και τα άλλα κράτη – μέλη.

Οι εμπιστευτικές πληροφορίες, που φέρονται σε γνώση της αρμόδιας αρχής ενός κράτους – μέλους ή της επιτροπής, πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του Π.Δ. 329/83.

δ) Τα σύμβολα, στο μέτρο που προβλέπονται από την παρούσα απόφαση, και οι ενδείξεις των κινδύνων που παρουσιάζει το παρασκεύασμα, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και το παράρτημα ΙΙ του Π.Δ. 329/83, για Δε τα παρασκευάσματα που παρουσιάζονται υπό μορφή αεροζόλ, σύμφωνα με τις παραγράφους 1.8 και 2.2 στοιχείο γ) του παραρτήματος της οδηγίας 75/324/ΕΟΚ όσον αφορά τον κίνδυνο ανεφλεξιμότητας.

Όταν πρέπει να αποδοθούν σε ένα παρασκεύασμα περισσότερα από ένα σύμβολα κινδύνου:

- η υποχρέωση αναγραφής του συμβόλου Τα καθιστά προαιρετική την αναγραφή των συμβόλων C και X,
- η υποχρέωση αναγραφής του συμβόλου C καθιστά προαιρετική την αναγραφή του συμβόλου X,
- η υποχρέωση αναγραφής του συμβόλου E καθιστά προαιρετική την αναγραφή των συμβόλων F και O.

ε) Τις τυποποιημένες φράσεις για τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνεπάγονται (φράσεις R).

Οι ενδείξεις που αφορούν τους ιδιαίτερους κινδύνους (φράσεις R), πρέπει να συμφωνούν με τις ενδείξεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ του Π.Δ. 329/83 και πρέπει να επιλέγονται από τον κατασκευαστή ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο διαθέτει στην αγορά το εν λόγω παρασκεύασμα, σύμφωνα με το παράρτημα Ι της παρούσας απόφασης και το παράρτημα VI τμήμα ΙΙ σημείο Δ του Π.Δ. 329/83. Γενικά δεν είναι αναγκαίο να αναφέρονται περισσότερες από τέσσερις τυποποιημένες φράσεις για τη περιγραφή των κινδύνων.

Προς το σκοπό αυτό οι συνδυασμένες φράσεις που αναγράφονται στο προαναφερόμενο παράρτημα ΙΙΙ θεωρούνται ως μία μόνο φράση η καθεμία.

Ωστόσο όταν το παρασκεύασμα ανήκει ταυτόχρονα σε περισσότερες από μία κατηγορίες κινδύνου, οι τυποποιημένες αυτές φράσεις πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των κυριότερων κινδύνων που παρουσιάζει το παρασκεύασμα.

Έτσι, αν ένα παρασκεύασμα ταξινομείται ταυτοχρόνως ως επιβλαβές και ως ερεθιστικό, πρέπει να φέρει επισήμανση ως επιβλαβές και ο διπλός του χαρακτήρας ως επιβλαβούς και ερεθιστικού πρέπει να αναφέρεται με τις ενδεδειγμένες φράσεις R

Οι τυποποιημένες φράσεις «εξόχως εύφλεκτον» ή «λίαν εύφλεκτον» δεν είναι αναγκαίο να αναφέρονται όταν επαναλαμβάνουν μια ένδειξη κινδύνου που χρησιμοποιείται κατ' εφαρμογή του στοιχείου δ).

ζ) Τις τυποποιημένες φράσεις που αφορούν τις οδηγίες προφύλαξης για τη χρήση του παρασκευάσματος (φράσεις S).

Οι ενδείξεις που αφορούν τις οδηγίες προφύλαξης (φράσεις S) πρέπει να συμφωνούν με τις ενδείξεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV του Π.Δ. 329/83 και πρέπει να επιλέγονται από τον κατασκευαστή ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο διαθέτει στην αγορά το εν λόγω παρασκεύασμα, σύμφωνα με το παράρτημα II της παρούσας απόφασης και το παράρτημα VI τμήμα II σημείο Δ του Π.Δ. 329/83. Γενικά είναι αναγκαίο να αναφέρονται περισσότερες από τέσσερις τυποποιημένες φράσεις S για τη διατύπωση των σημαντικότερων οδηγιών προφύλαξης. Για το σκοπό αυτό, οι συνδυασμένες φράσεις που αναγράφονται στο προαναφερόμενο παράρτημα IV θεωρούνται ως μία μόνο φράση η καθεμιά.

Η συσκευασία συνοδεύεται από οδηγίες προφύλαξης που αφορούν τη χρήση του παρασκευάσματος στην περίπτωση που είναι πρακτικά αδύνατο να αναγραφούν στην ετικέτα ή στην ίδια τη συσκευασία.

Για τα οξειδωτικά λίαν εύφλεκτα και εύφλεκτα παρασκευάσματα δεν είναι αναγκαίο να αναφέρονται οι ιδιαίτεροι κίνδυνοι και οι οδηγίες προφύλαξης αν το περιεχόμενο της συσκευασίας δεν υπερβαίνει το 125 ML.

Το ίδιο ισχύει και για τα ερεθιστικά παρασκευάσματα, εκτός αν περιέχουν ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν ευαισθητοποίηση.

ζ) Την ονομαστική ποσότητα (ονομαστική μάζα ή ονομαστικό όγκο) του περιεχομένου, για τα παρασκευάσματα που πωλούνται στο ευρύ κοινό.

2. Οι ιδιαίτερες διατάξεις που ισχύουν για ορισμένα παρασκευάσματα περιέχονται στο παράρτημα II.
3. Το άρθρο 3 παράγραφο 6 στοιχείο α) εφαρμόζεται κατ' αναλογία και στην επισήμανση.
4. Στη συσκευασία ή την ετικέτα των παρασκευασμάτων τα οποία αφορά η παρούσα απόφαση δεν επιτρέπεται η αναγραφή ενδείξεων όπως «μη τοξικό», «αβλαβές» ή οποιαδήποτε άλλη ένδειξη που αποσκοπεί στην επίδειξη του μη επικίνδυνου χαρακτήρα του παρασκευάσματος.

Άρθρο 8

1. Όταν οι ενδείξεις που επιβάλλονται από το άρθρο 7 βρίσκονται πάνω στην ετικέτα, η ετικέτα αυτή πρέπει να επικολλάται σταθερά σε μία ή περισσότερες πλευρές της συσκευασίας, κατά τρόπο ώστε οι ενδείξεις αυτές να μπορούν να διαβάζονται οριζόντια όταν η συσκευασία είναι τοποθετημένη κανονικά. Οι διαστάσεις της ετικέτας πρέπει να είναι ως εξής:

Χωρητικότητα της συσκευασίας	Διαστάσεις (σε MM) ει δυνατόν
- κατώτερη ή ίση των 3 λίτρων:	τουλάχιστον 52 χ 74
- ανώτερη των 3 λίτρων και κατώτερη ή ίση των 50 λίτρων:	τουλάχιστον 74 χ 105
- ανώτερη των 50 λίτρων και κατώτερη ή ίση των 500 λίτρων:	τουλάχιστον 105 χ 148
- ανώτερη των 500 λίτρων:	τουλάχιστον 148 χ 210

Κάθε σύμβολο πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το ένα δέκατο της επιφάνειας της ετικέτας χωρίς ωστόσο να είναι μικρότερο από 1cm². Η ετικέτα πρέπει να προσκολλάται καθ' όλη την επιφάνειά της πάνω στη συσκευασία που περιέχει απευθείας το παρασκεύασμα.

Οι ετικέτες με τις διαστάσεις αυτές προορίζονται αποκλειστικά για τις πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα οδηγία και ενδεχομένως για συμπληρωματικές ενδείξεις υγιεινής και ασφάλειας.

2. Δεν απαιτείται ετικέτα όταν η συσκευασία αυτή καθαυτή φέρει με εμφανή τρόπο τις ενδείξεις που απαιτούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1.
3. Το χρώμα και η εμφάνιση της ετικέτας και, στην περίπτωση της παραγράφου 2, της συσκευασίας, πρέπει να είναι τέτοια ώστε το σύμβολο του κινδύνου και το φόντο του να διακρίνονται καθαρά.
4. Η διάθεση των επικινδύνων παρασκευασμάτων στην ελληνική αγορά επιτρέπεται μόνον εφόσον η επισήμανση είναι διατυπωμένη στην ελληνική γλώσσα ή και στην ελληνική γλώσσα.
5. Οι όροι της παρούσας απόφασης ως προς την επισήμανση θεωρείται ότι πληρούνται:

α) στην περίπτωση εξωτερικής συσκευασίας που περιέχει μία ή περισσότερες εσωτερικές συσκευασίες, αν η εξωτερική συσκευασία φέρει επισήμανση σύμφωνη με τους διεθνείς κανονισμούς μεταφοράς επικινδύνων παρασκευασμάτων και η εσωτερική συσκευασία ή συσκευασίες φέρουν επισήμανση σύμφωνη με την παρούσα απόφαση.

β) στην περίπτωση μιας και μόνης συσκευασίας, αν η συσκευασία αυτή φέρει επισήμανση σύμφωνη με τους διεθνείς κανονισμούς μεταφοράς επικινδύνων παρασκευασμάτων καθώς και με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), β), γ), και στ), και παράγραφος 3.

Για τα επικίνδυνα παρασκευάσματα που δεν εξέρχονται από την ελληνική επικράτεια μπορεί να επιτρέπεται επισήμανση σύμφωνη με τους εθνικούς κανονισμούς αντί επισήμανσης σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς μεταφοράς επικινδύνων παρασκευασμάτων.

Άρθρο 9

1. Η αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέψει:

α) στην περίπτωση συσκευασιών περιορισμένων διαστάσεων ή κατά οιονδήποτε άλλον τρόπο μη προσφερομένων για επισήμανση, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 και 2, η επισήμανση που επιβάλλεται από το άρθρο 7 να μπορεί να γίνεται με άλλο πρόσφορο τρόπο.

β) κατά παρέκκλιση των άρθρων 7 και 8, οι συσκευασίες των επικινδύνων παρασκευασμάτων που δεν είναι ούτε εκρηκτικά ούτε λίαν τοξικά ή τοξικά, να μπορούν να μην επισημαίνονται ή να επισημαίνονται κατ' άλλον τρόπο, αν περιέχουν ποσότητες τόσο μικρές ώστε να μην δικαιολογείται φόβος ύπαρξης κινδύνου για τα πρόσωπα που χειρίζονται τις ουσίες αυτές, όπως και για τρίτους.

2. Αν γίνει χρήση των δυνατοτήτων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την επιτροπή αμέσως.

Άρθρο 10

Στα πλαίσια ιδίως της ασφάλειας και της υγιεινής της εργασίας η αρμόδια αρχή εφαρμόζει σύστημα ειδικής πληροφόρησης (τυποποιημένο δελτίο στοιχείων ασφαλείας) για τα επικίνδυνα παρασκευάσματα.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος αυτού καθορίζεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 21 της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ εντός προθεσμίας 3 ετών από την έκδοση της οδηγίας 88/379/ΕΟΚ (7 Ιουνίου 1988).

Η πληροφόρηση αυτή απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους επαγγελματίες χρήστες και πρέπει να τους παρέχει τη δυνατότητα να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στον τόπο εργασίας.

Άρθρο 11

Η απόφαση αυτή δεν θίγει την ευχέρεια των αρμοδίων αρχών να καθορίζουν (τηρώντας τη συνθήκη της ΕΟΚ) τις απαιτήσεις που κρίνουν αναγκαίες για τη εξασφάλιση της προστασίας των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίηση των εν λόγω επικίνδυνων παρασκευασμάτων, εφόσον αυτό δεν συνεπάγεται τροποποίηση της κατάταξης, της συσκευασίας και της σήμανσης των επικίνδυνων παρασκευασμάτων σε σχέση με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 12

1. Η αρμόδια αρχή για τη συγκέντρωση των πληροφοριών σχετικά με τα επικίνδυνα παρασκευάσματα, που διατίθενται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης και της χημικής σύνθεσης είναι υποχρεωμένη να τηρεί τη μυστικότητα των παραπάνω πληροφοριών. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο, για να δίνεται απάντηση σε κάθε ερώτημα ιατρικής φύσης με τη διατύπωση προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων, ιδίως σε επείγουσες περιπτώσεις.
Απαγορεύεται η χρήση των πληροφοριών αυτών για άλλους σκοπούς.
2. Τα επικίνδυνα παρασκευάσματα, που ήδη κυκλοφορούν στο εμπόριο, πρέπει μέσα σε προθεσμία ενός χρόνου από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης να προσαρμοστούν ώστε να είναι σύμφωνα προς τις διατάξεις και τους όρους αυτής, διαφορετικά θα απαγορεύεται η διάθεσή τους στην αγορά.
3. Οι κατασκευαστές ή τα άτομα που είναι υπεύθυνα για τη διάθεση στο εμπόριο επικίνδυνων παρασκευασμάτων της παρούσας απόφασης υποχρεούνται να δίνουν στην αρμόδια αρχή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που θα τους ζητηθούν.

Άρθρο 13

Δεν μπορεί να απαγορευθεί, να περιοριστεί ή να παρεμποδιστεί για λόγους ταξινόμησης, συσκευασίας ή επισήμανσης, κατά την έννοια της παρούσας απόφασης, η διάθεση στην αγορά επικίνδυνων παρασκευασμάτων, εφ' όσον αυτά ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης και κυρίως του παραρτήματος II αυτής.

Άρθρο 14

1. αν διαπιστωθεί, βάσει εμπειριστατωμένων αποδείξεων, ότι το παρασκεύασμα, παρόλο που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης, παρουσιάζει κίνδυνο λόγω της ταξινόμησης, της συσκευασίας ή της επισήμανσής του, μπορεί προσωρινά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου να απαγορευθεί ή να τεθεί κάτω από ειδικούς όρους η διάθεση στην αγορά του επικίνδυνου αυτού παρασκευάσματος.
Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αμέσως αιτιολογώντας την απόφασή της.
2. Μέχρις ότου αποφανθεί οριστικά η Επιτροπή, μπορούν να διατηρηθούν τα παραπάνω διασφαλιστικά μέτρα.

Άρθρο 15

Οι τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή των παραρτημάτων της παρούσας απόφασης στην τεχνική πρόοδο θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21 της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ.

Άρθρο 16

Ως αρμόδια αρχή, όπου αυτή αναφέρεται στην παρούσα απόφαση, καθορίζεται το Γενικό Χημείο του Κράτους (Δ/νση Δ.27).

Άρθρο 17

Με πρόστιμο 100.000 δρχ. μέχρι 2.000.000 δρχ. τιμωρούνται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών:

- α) όσοι διαθέτουν στην αγορά επικίνδυνα παρασκευάσματα κατά παράβαση της παρούσας απόφασης και κυρίως των άρθρων 5, 6, 7, και 8,
- β) όσοι εμποδίζουν το έργο της επιθεώρησης για τη διαπίστωση παραβάσεων και
- γ) όσοι δεν παρέχουν στην αρμόδια αρχή τις απαραίτητες για τον έλεγχο και την επιθεώρηση πληροφορίες.

Άρθρο 18

1. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.
2. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης τα Π.Δ. 454/83 (ΦΕΚ 171/Α'/83) και 522/83 (ΦΕΚ 200/Α'/83), όπως έχουν τροποποιηθεί μέχρι σήμερα, με τα οποία η εθνική μας νομοθεσία έχει εναρμονιστεί με τις οδηγίες 73/173/ΕΟΚ και 77/728/ΕΟΚ, καταργούνται ωστόσο τα παρασκευάσματα που ανταποκρίνονται στις διατάξεις των παραπάνω Π.Δ. μπορούν να διατίθενται στην αγορά για ένα ακόμη χρόνο μετά την παραπάνω ημερομηνία.
3. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της απόφασης του α.Χ.Σ. 1526/87/ΦΕΚ 641/Β'/88, εφ' όσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης.
4. Καταργείται κάθε διάταξη που αντίκεινται στην παρούσα απόφαση.
5. Προσαρτώνται στην παρούσα απόφαση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής τα παραρτήματα της οδηγίας 88/379/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν από την οδηγία 89/178/ΕΟΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΡΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡ. 5

Πρέπει να πραγματοποιείται αξιολόγηση όλων των επικίνδυνων για την υγεία επενεργειών που μπορεί να έχει μια ουσία. Για το σκοπό αυτό, η επικίνδυνη για την υγεία δράση υποδιαιρείται σε:

- οξεία θανατηφόρο δράση,
- μη θανατηφόρο δράση μετά από μία και μόνη έκθεση,
- σοβαρή δράση μετά από επανειλημμένη ή παρατεταμένη έκθεση,
- διαβρωτική δράση,
- ερεθιστική δράση,
- ευαισθητοποιό δράση, καρκινογόνος δράση,
- μεταλλαξιογόνος δράση,
- τερατογόνος δράση.

Η συστηματική αξιολόγηση όλων των επικίνδυνων για την υγεία δράσεων εκφράζεται μέσω ορίων συγκέντρωσης ανάλογα με την κατάταξη της ουσίας, δηλαδή το σύμβολο και τη δράση που χαρακτηρίζουν τον κίνδυνο. Δεδομένου τον κανόνα προτεραιότητας των συμβόλων, είναι συνεπώς ουσιαστικό να εξετάζονται, εκτός από το σύμβολο, όλες οι φράσεις που χαρακτηρίζουν τους ιδιαίτερους κινδύνους που συνοδεύουν κάθε εν λόγω ουσία.

1. Οξεία θανατηφόρος δράση

Τα όρια συγκέντρωσης του πίνακα 1 καθορίζουν την ταξινόμηση του παρασκευάσματος ανά με τη συγκέντρωση κάθε εμπειερχόμενης ουσίας της οποίας επίσης καθορίζεται η ταξινόμηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ταξινόμηση της ουσίας	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος		
	T+	T	Xn
T+ με R26, R27, R28	Συγκ. $\geq 7\%$	$1\% \leq$ συγκ. $< 7\%$	$0,1\% \leq$ συγκ. $< 1\%$
T με R23, R24, R25		συγκ. $> 25\%$	$3\% \leq$ συγκ. $< 25\%$
Xn με R20, R21, R22			συγκ. $\geq 25\%$

Οι φράσεις κινδύνου R αποδίδονται στα παρασκευάσματα σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

- η ετικέτα περιλαμβάνει υποχρεωτικά μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες φράσεις R ανάλογα με την ταξινόμηση που γίνεται,
- γενικά, οι επιλεγμένες φράσεις R είναι αυτές που ισχύουν για τις ουσίες που υπάρχουν σε συγκεντρώσεις που έχουν ως συνέπεια την αυστηρότερη ταξινόμηση.

2. Μη θανατηφόρος μόνιμη δράση μετά από μία και μόνη έκθεση.

Για τις ουσίες με μη θανατηφόρο μόνιμη δράση μετά από μία και μόνη έκθεση (R39 – R40) τα επί μέρους όρια συγκέντρωσης του πίνακα II καθορίζουν, όποτε χρειάζεται, την ταξινόμηση του παρασκευάσματος και προσδιορίζουν με ποια συγκεκριμένη φράση R πρέπει να χαρακτηρίζεται.

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Ταξινόμηση της ουσίας	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος		
	T+	T	Xn
T+ με R39	συγκ. $\geq 10\%$ R39 (*) υποχρεωτική	$1\% \leq$ συγκ. $< 10\%$ R39 (*) υποχρεωτική	$0,1\% \leq$ συγκ. $< 1\%$ R40 (*) υποχρεωτική
T με R39		Συγκ. $\geq 10\%$ R39 (*) υποχρεωτική	$0,1\% \leq$ συγκ. $< 1\%$ R40 (*) υποχρεωτική
Xn με R40			Συγκ. $\geq 10\%$ R40 (*) υποχρεωτική

(*) Σύμφωνα με τον κώδικα επισήμανσης του παραρτήματος VI τμήμα II σημείο Δ της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ τοποθετούνται επίσης οι τυποποιημένες φράσεις R20 έως R28, για να εκφράζουν τον τρόπο χορήγησης ή έκθεσης.

3. Σοβαρή δράση μετά από επανειλημμένη ή παρατεταμένη έκθεση.

Για τις ουσίες με σοβαρή δράση μετά από επαναλαμβανόμενη ή παρατεταμένη έκθεση (R48), τα επιμέρους όρια συγκέντρωσης του πίνακα III καθορίζουν, όποτε χρειάζεται, την ταξινόμηση του παρασκευάσματος και προσδιορίζουν με ποια συγκεκριμένη φράση R πρέπει να χαρακτηρίζεται.

Ταξινόμηση της ουσίας	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος	
	T	Xn
T με R48	Συγκ. $\geq 10\%$ R48(*) υποχρεωτική	$1\% \leq$ συγκ. $< 10\%$ R48(*) υποχρεωτικό
Xn με R48		Συγκ. $\geq 10\%$ R48(*) υποχρεωτική

(*) Σύμφωνα με τον κώδικα επισήμανσης του παραρτήματος VI τμήμα II σημείο Δ της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ τοποθετούνται επίσης οι τυποποιημένες φράσεις R20 έως R28, για να εκφράσουν τον τρόπο χορήγησης ή έκθεσης.

4. Διαβρωτική και ερεθιστική δράση .
Για ουσίες που έχουν διαβρωτική δράση (R34 – R35) ή ερεθιστική δράση (R36,R37,R38,R41) τα επιμέρους όρια συγκέντρωσης του πίνακα IV καθορίζουν, όποτε χρειάζεται, την ταξινόμηση του παρασκευάσματος.
ΠΙΝΑΚΑΣ IV]

Ταξινόμηση της ουσίας είτε τυποποιημένη φράση του κινδύνου που τον χαρακτηρίζει	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος και τυποποιημένη φράση κινδύνου			
	Τουλάχιστον C και R35	Τουλάχιστον C και R34	Τουλάχιστον Xi και R41	Τουλάχιστον Xi και R36,37,38
Τουλάχιστον C και R35	Συγκ. $\geq 10\%$ R35 υποχρεωτική	$5\% \leq \text{συγκ.} < 10\%$ R34 υποχρεωτική		$1\% \leq \text{συγκ.} < 5\%$ R34 υποχρεωτική
Τουλάχιστον C και R34		Συγκ. $\geq 10\%$ R34 υποχρεωτική		$5\% \leq \text{συγκ.} < 10\%$ R36/38 υποχρεωτική
Τουλάχιστον Xi και R41			Συγκ. $\geq 10\%$ R41 υποχρεωτική	$5\% \leq \text{συγκ.} < 10\%$ R36 υποχρεωτική
Τουλάχιστον Xi και R36, 37, 38				Συγκ. $\geq 20\%$ R36, R37 ή R38 είναι υποχρεωτικές σε σχέση με την υπάρχουσα συγκέντρωση αν αφορούν τις εν λόγω ουσίες

5. Ευαισθητοποιός δράση:
Οι ουσίες με ανάλογη δράση ταξινομούνται:
- Τουλάχιστον ως επιβλαβείς (Xn) και χαρακτηρίζει R42 αν η ευαισθητοποίηση επέρχεται κατόπιν εισπνοής,
  - Τουλάχιστον ως ερεθιστικές Xi και χαρακτηρίζονται R43 αν η ευαισθητοποίηση επέρχεται κατόπιν επαφής με το δέρμα,
  - Τουλάχιστον ως επιβλαβείς (Xn) και χαρακτηρίζονται R42/43 αν η ευαισθητοποίηση επέρχεται με τους δύο προαναφερόμενους τρόπους.
- Τα επιμέρους όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται στον πίνακα V, καθορίζουν, όπου χρειάζεται, την ταξινόμηση του παρασκευάσματος και προσδιορίζουν με ποια συγκεκριμένη φράση R πρέπει να χαρακτηρίζεται.

Ταξινόμηση της ουσίας	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος και τυποποιημένη φράση του κινδύνου	
	Τουλάχιστον Xn και R42	Τουλάχιστον Xi και R43
Τουλάχιστον Xn και R42	Συγκ. $\geq 1\%$ R42 υποχρεωτική	
Τουλάχιστον Xi και R43		Συγκ. $\geq 1\%$ R43 υποχρεωτική
Τουλάχιστον Xn και R42/43	Συγκ. $\geq 1\%$ R42/43 υποχρεωτική	

6. Καρκινογόνος, μεταλλαξιογόνος, τερατογόνος δράση
Για τις ουσίες που παρουσιάζουν τέτοιες ιδιότητες και για τις οποίες δεν υπάρχουν ακόμη όρια συγκέντρωσης στο παράρτημα I της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ καθώς και

για εκείνες που, σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της οδηγίας 83/467/ΕΟΚ, έχουν προσωρινά χαρακτηριστεί με τη φράση R40, τα όρια συγκέντρωσης του πίνακα Vi καθορίζουν, όπου χρειάζεται, την ταξινόμηση του παρασκευάσματος και προσδιορίζουν με ποια συγκεκριμένη φράση R πρέπει υποχρεωτικά να χαρακτηρίζονται.

Ουσία	Ταξινόμηση του παρασκευάσματος και τυποποιημένη φράση του κινδύνου	
	Τουλάχιστον T	Τουλάχιστον Xn
Τουλάχιστον T και R45 για τις καρκινογόνους ουσίες των κατηγοριών 1 ή 2	≥0,1% R45 υποχρεωτική	
Τουλάχιστον Xn και R40 για καρκινογόνους ουσίες της κατηγορίας 3		≥1% R40 υποχρεωτική
Τουλάχιστον T και R46 για τις μεταλλαξιογόνους ουσίες της κατηγορίας 1	≥0,1% R46 υποχρεωτική	
Τουλάχιστον Xn και R46 για τις μεταλλαξιογόνους ουσίες της κατηγορίας 2		≥0,1% R46 υποχρεωτική
Τουλάχιστον Xn και R40 για τις μεταλλαξιογόνους ουσίες της κατηγορίας 3		≥1% R40 υποχρεωτική
Τουλάχιστον T και R47 για τις τερατογόνους ουσίες της κατηγορίας 1	≥0,5% R47 υποχρεωτική	
Τουλάχιστον Xn και R47 για τις τερατογόνους ουσίες της κατηγορίας 2		≥5% R47 υποχρεωτική
Τουλάχιστον Xn και προσωρινά R40 σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της οδηγίας 83/467/ΕΟΚ		≥1% R40 υποχρεωτική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΛΙΑΝ ΤΟΞΙΚΑ, ΤΟΞΙΚΑ Ή ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ.

- 1.1. Στην ετικέτα της συσκευασίας που περιέχει τέτοια παρασκευάσματα αναγράφονται, εκτός από τις ειδικές οδηγίες προφύλαξης και οι οδηγίες προφύλαξης S1/S2 και S46.
- 1.2. Η συσκευασία που περιέχει τα παρασκευάσματα αυτά συνοδεύεται, στην περίπτωση που είναι πρακτικά αδύνατο να επικολλούνται πάνω σ' αυτή, από ακριβείς και κατανοητές οδηγίες χρήσης οι οποίες περιλαμβάνουν, εφόσον είναι αναγκαίο, οδηγίες για την καταστροφή της κενής συσκευασίας.

2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΜΟΛΥΒΔΟ

2.1. Χρώματα και βερνίκια:

Η ετικέτα της συσκευασίας των χρωμάτων και βερνικιών, των οποίων η περιεκτικότητα σε ολικό μόλυβδο, που προσδιορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO

6503 – 1984, είναι μεγαλύτερη από 0,15% του συνολικού βάρους του παρασκευάσματος (εκφρασμένη σε βάρος μετάλλου), πρέπει να φέρει τις ακόλουθες ενδείξεις:

«Περιέχει μόλυβδο». Να μην χρησιμοποιείται σε αντικείμενα που τα παιδιά είναι δυνατό να μασήσουν ή να πιπίλίσουν.

Στις συσκευασίες των οποίων το περιεχόμενο είναι μικρότερο από 125 ml είναι δυνατό να αναγράφεται η ακόλουθη ένδειξη:

«Προσοχή! περιέχει μόλυβδο».

3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΥΑΝΟΑΚΡΥΛΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

3.1. Κόλλες

Η συσκευασία που περιέχει απευθείας κόλλες με βάση κυανοακρυλική ένωση πρέπει να φέρει τις ακόλουθες ενδείξεις:

«Κυανοακρυλική ένωση

Κίνδυνος

Κολλάει στην επιδερμίδα και στα μαλλιά σε λίγα δευτερόλεπτα

Να φυλάσσεται μακριά από παιδιά».

Η συσκευασία πρέπει να συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες οδηγίες προφύλαξης.

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΙΣΟΚΥΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

Η ετικέτα της συσκευασίας των παρασκευασμάτων που περιέχουν ισοκυανικές ενώσεις (ως μονομερή, ως oligομερή, ως προπολυμερή, αυτούσια ή σε μείγμα) περιέχει τις ακόλουθες ενδείξεις:

«Περιέχει ισοκυανικές ενώσεις. Βλέπε τις οδηγίες του κατασκευαστή».

5. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΕΠΟΞΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΣΟ ΜΟΡΙΑΚΟ ΒΑΡΟΣ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 700

Η ετικέτα της συσκευασίας των παρασκευασμάτων που περιέχουν εποξικές ενώσεις με μέσο μοριακό βάρος μέχρι 700 φέρει τις εξής ενδείξεις:

«Περιέχει εποξικές ενώσεις. Βλέπε τις οδηγίες του κατασκευαστή».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΨΕΚΑΣΜΟ.

Η ετικέτα της συσκευασίας των παρασκευασμάτων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ψεκασμό περιέχει τις οδηγίες προφύλαξης S23 και S38 ή S23 και S51 ανάλογα με τα κριτήρια εφαρμογής που καθορίζονται από την οδηγία 83/467/ΕΟΚ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΕΝΕΡΓΟ ΧΛΩΡΙΟ ΚΑΙ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ

Η συσκευασία των παρασκευασμάτων που περιέχουν περισσότερο από 1% ενεργό χλώριο πρέπει να φέρει τις εξής ειδικές μνείες:

«Προσοχή! Να μην χρησιμοποιείται μαζί με άλλα προϊόντα. Μπορεί να ελευθερωθούν επικίνδυνα αέρια (χλώριο).

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΔΜΙΟ (ΚΡΑΜΑΤΑ) ΚΑΙ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΣΤΗ ΣΚΛΗΡΗ ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΩΝ.

Η συσκευασία των παρασκευασμάτων αυτών πρέπει να φέρει με ευανάγνωστο και ανεξίτηλο τρόπο τις ακόλουθες μνείες:

«Προσοχή! Περιέχει κάδμιο.
Κατά τη χρήση σχηματίζεται επικίνδυνος καπνός.
Βλέπε πληροφορίες που παρέχονται από τον κατασκευαστή.
Να τηρούνται οι οδηγίες ασφαλείας».

Ο Πρόεδρος
ΦΩΚ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Γραμματέας
ΧΑΡ. ΧΑΜΑΛΙΔΗΣ

Τα μέλη: Αριστ. Δορκοφύκης, Διον. Φραγκάτος, Παν. Μαυρίκος, Μ.
Μποτσιβάλη, Νικ. Χατζηχρηστίδης, Στελ. Χατζηγιαννακός, Π.
Κώττης.

Εγκρίνουμε την παραπάνω απόφαση του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου καθώς και
τη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Αυγούστου 1990

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΩΡΓ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΙΑΝ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΑΘ. ΞΑΡΧΑΣ